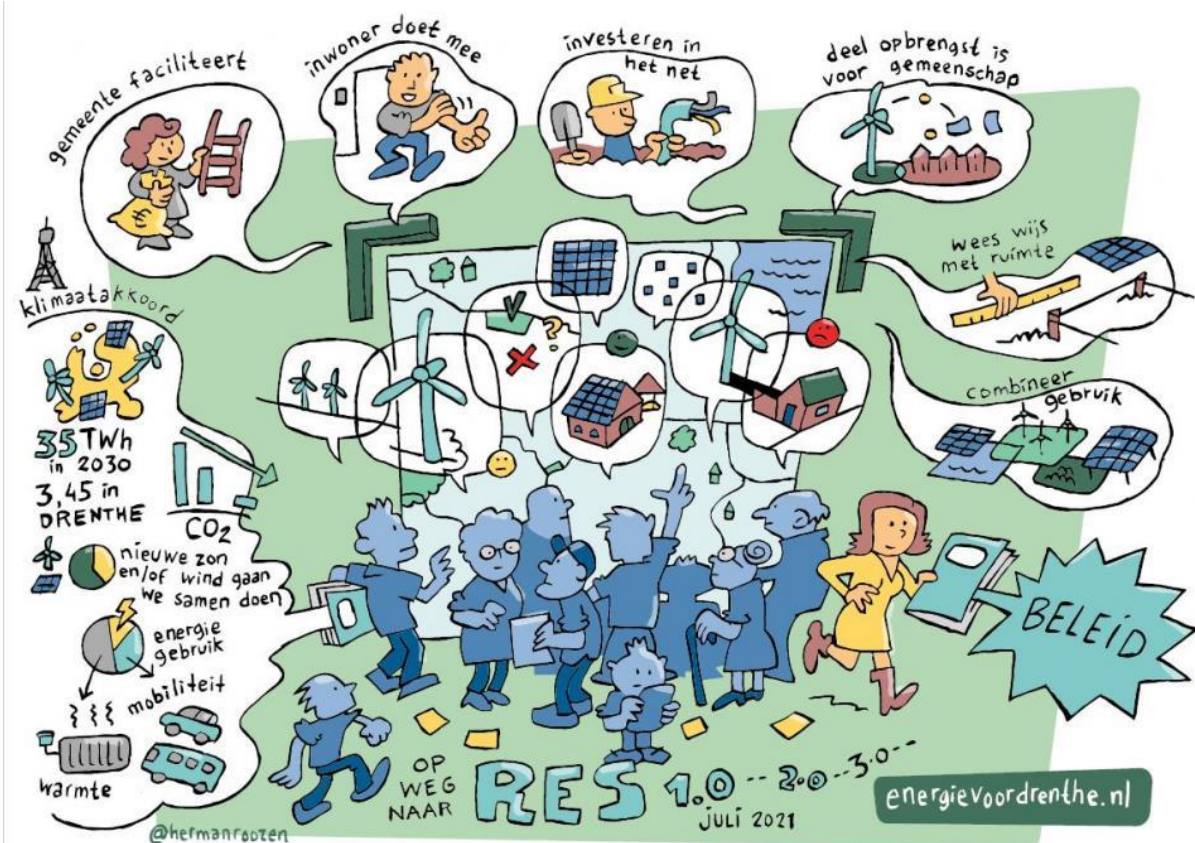

Participatie Regionale Energiestrategie 1.0

Aanleiding en kader participatie

28 juni 2019 heeft het kabinet het klimaatakkoord gepubliceerd. Het is de Nederlandse uitwerking van de internationale klimaatafspraken van Parijs uit 2015. Het ontwerp van het klimaatakkoord bevat maatregelen voor een CO₂-reductie van tenminste 49% in 2030 ten opzichte van 1990.

Regionale energiestrategie

In regionale energie strategieën worden veel nationale afspraken uit het klimaatakkoord door 30 regio's in de praktijk gebracht. In de regionale energiestrategie werken de provincie, de waterschappen en de gemeenten met maatschappelijke partners, netbeheerders voor gas, elektriciteit en warmte, het bedrijfsleven en waar mogelijk inwoners regionaal gedragen keuzes uit. De energieregio voor RES-Westerveld is Drenthe.

Concept RES

Op 24 september 2019 heeft de gemeenteraad de startnotitie RES Drenthe vastgesteld en het college opdracht gegeven om samen met de Drentse gemeenten, waterschappen en andere partners een Regionale Energiestrategie (RES) voor Drenthe op te stellen.

In de RES Drenthe staat het voorstel voor de bijdrage van Drenthe aan de nationale doelstelling: de productie van 35 TWh hernieuwbare elektriciteit op land in 2030.

Om tot een gedragen bijdrage te komen is het belangrijk om samen met de inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en andere geïnteresseerden het gesprek aan te gaan over de RES en duurzaamheid. Daarom zijn in januari 2020 twee startbijeenkomsten georganiseerd. Tijdens deze startbijeenkomsten zijn bezoekers uitgedaagd om met een open vizier te bekijken welke kansen er zijn in hun eigen (leef)omgeving die kunnen bijdragen aan het Westerveldse aandeel van de RES.

Uit de startbijeenkomsten en het debat met de raad zijn verschillende randvoorwaarden en een concept ambitie gevormd van 75.000 MWh, verdeelt over 43.000 MWh zonne- of windenergie op land en 32.000 MWh zon op dak. De concept RES is vervolgens op 26 mei 2020 vastgesteld door de raad. De samenvatting van de bijeenkomsten en een zienswijze van de raad zijn hierin meegenomen.

Onderzoek landschappelijke inpassing

Vooruitlopend op het opstellen van de RES 1.0 en het vastleggen van beleid is het nodig om te inventariseren waar grootschalige zonne- en windenergie absoluut niet kan worden gerealiseerd vanuit landschappelijke, cultuurhistorische en andere waarden. In samenwerking met Het Oversticht, Natuur en milieufederatie Drenthe, het waterschap, LTO en terrein behorende organisaties is in kaart gebracht waar de landschappelijke impact het minst hoog is en waar grootschalige opwek het minst strijdig is met andere (ruimtelijke) belangen. De uitkomst van het onderzoek is een handreiking waarmee we met de samenleving vanuit een integrale blik kunnen bouwen aan 'nieuwe' landschappen met kwaliteit voor de langere termijn. Dit gaan we doen op basis van (ruimtelijke) concepten van grootschalige opwek die zo min mogelijk schade veroorzaken voor de bijzondere waarden en kenmerken van Westerveld.

RES 1.0

1 juli 2021 moet de RES 1.0 worden aangeboden aan het Nationaal Programma RES. In de RES 1.0 moeten we als gemeente aangeven wat onze definitieve ambitie is en hoe we invulling gaan geven aan deze ambitie. Gemeenten die nog niet de definitieve locaties en energiebronnen hebben vastgesteld zijn open waar ze staan en maken met een procesbeschrijving duidelijk welke stappen er gezet gaan worden. De basis van een goed gesprek met de samenleving kan namelijk alleen maar zorgen voor een goede voortgang. Daarom willen we de samenleving raadplegen.

Participatie

In Westerveld zijn, zoals het nu lijkt, twee mogelijke ‘vlekken’ waar grootschalige opwek van hernieuwbare kan plaatsvinden. Tussen Havelte en Meppel zijn mogelijkheden voor grootschalige opwek van zonne- en windenergie. In dit gebied kan de gehele ambitie opgewekt worden. Dit kan met grootschalige windenergie, met een grootschalig zonnepark of met een combinatie hiervan.

Aanvullend zijn er wellicht mogelijkheden op de Achterste plas (Zandwinning van Koers tussen Westerveld en Midden-Drenthe) voor zonnepanelen op water. Kanttekening is wel dat deze zandwinning in bedrijf is en het is maar de vraag of het realistisch en haalbaar is om voor 2030 zonnepanelen op deze plas te leggen.

De verschillende mogelijke scenario’s nabij Havelte willen we voorleggen aan de samenleving met kwantitatief en kwalitatief onderzoek.

Participatievorm en proces

kwantitatief onderzoek (april/mei 2021), uitgevoerd door een onderzoeksbureau:

- Er wordt een representatief kwantitatief onderzoek uitgevoerd bij de inwoners van de gemeente Westerveld, met een brief met het verzoek tot het invullen van een online enquête. Het adressenbestand (tussen 700 en 1000 brieven) wordt automatisch geselecteerd. Met dit kwantitatieve onderzoek wordt vooral onderzocht welke variant de Westerveldse samenleving het best passend vindt. Opwek van de ambitie met windmolens, een zonnepark of een combinatie daarvan.
- Dezelfde vragenlijst wordt ook gedeeld bij de maatschappelijke partners, de mensen die zich hebben aangemeld om mee te denken over de RES en aangekondigd op de website en in de Westervelder. Inwoners die geen brief hebben ontvangen kunnen dan alsnog deelnemen. Voor de representativiteit komen de mensen die niet zijn uitgenodigd, maar wel deelnemen, in een andere lijst terecht.

kwalitatief onderzoek (doorlopend), uitgevoerd door een onderzoeksbureau in samenwerking met lokale initiatieven:

- Omdat de uitkomst van het onderzoek, namelijk een “zoekgebied” nabij Havelte, vooral consequenties heeft voor de ondernemers en aanwonenden rondom het “zoekgebied” is het advies om aanvullend een kwalitatief onderzoek doen;
- Zodra de coronamaatregelen het mogelijk maken, worden er keukentafelgesprekken gevoerd. Hierin worden de Energiecoöperatie Westerveld en eventuele andere initiatieven betrokken. Met het kwalitatieve onderzoek wordt samen met de aanwonenden en betrokkenen verder uitgekristalliseerd onder welke voorwaarden en met welke hernieuwbare energiebronnen er mogelijkheden zijn om de techniekneutrale ambitie van 43.000 MWh op land op te wekken in het "zoekgebied".

Vervolg

De uitkomsten van het participatietraject zullen bijdragen aan de bestuurlijke keuze die moet worden gemaakt, namelijk: welk gebied en/of gebieden worden uiteindelijk aangewezen voor grootschalige hernieuwbare energieopwek en in welke vorm (zon, wind of een combinatie). Dit zal vervolgens, via een ruimtelijke procedure, moeten worden vertaald naar een bestemmingsplan (of tegen die tijd omgevingsplan). In 2023 worden de stappen die gezet zijn geborgd in de RES 2.0. Hierin wordt de raad nauw betrokken.